
Pamies Bertrán, Antonio (dir.) (2022). *Dicofon 4. Diccionario de fonética en 22 lenguas*. Granada, Editorial Comares.
Diccionario multilingüe de fonética y fonología. DICOFON v.4. Universidad de Granada. <https://www.ugr.es/~jmpazos/dicofon/>

El *Diccionario multilingüe de fonética y fonología. DICOFON v.4* ye la cuarta enanchadura de la obra de Pamies y Káloustova (2002) *Guía Básica de Fonética y Fonología*, de calter didáuticu. Esta cuarta versión presenta un total de 22 llingües, seis más que na versión anterior: alemán, árabe, asturianu, catalán, checu, chinu, coreanu, español, eusquera, francés, gallegu, xeorxanu, húngaru, inglés, italianu, xaponés, portugués, rumanu, rusu, serbiu, turcu y ucráin. Arriendes d'ello, les definiciones ufiértense non solo n'español, sinón tamién n'inglés.

El proyeutu ta coordináu pol Departamento de Lingüística General y Teoría de la Literatura de la Universidad de Granada. El so direutor ye Antonio Pamies Bertrán y cuenta cola collaboración d'otros 26 autores procedentes de distintes universidaes de tol mundu, ente ellos la profesora Carmen Muñiz Cachón de la Universidá d'Uviéu, responsable de los términos n'asturianu.

El diccionariu ta na web en soporte dixital, magar que tamién hai una versión física en papel. Nel diccionariu electrónicu, la interfaz de busca consta de dos caxes: una pa escoyer la llingua, con formatu desplegable, y otra pa inxertar el términu de busca, de testu llibre. Al facer la busca, llógrese les resultancies según la siguiente estructura:

En primer llugar apaec el términu buscáu na llingua escoyida. Darréu, ufiértase'l vocablu n'español, siguiu de la so definición (si'l términu se busca n'inglés, va apaecer primero la definición nesta llingua, y, dempués, n'español). Xusto debaxo, amuése l'equivalente, términu y definición, n'inglés. A lo cabero, apaec una llista col términu traducíu a los idiomes restantes.

Hai que sollinñar que, al facer la busca d'un determináu vocablu, pueden apaecer delles entraes de voces que tean estrechamente amestaes a la voz escoyida. Por casu, si s'inxerta como términu de busca «phonème», el programa va amosar tres entraes: *archiphonème*, *diphone/diphonème* y *phonème*, caúna coles sos correspondientes definiciones y traducciones.

En delles entraes, amás, amuése imáxenes o gráficos qu'ilustren la definición. Asina, al poner el términu de busca «vowel» n'inglés, en delles de les 23 entraes que se llogren como resultancia, inxértense ilustraciones que sofiten el testu. Por exemplu, la entrada *cardinal vowel* vien acompañada d'un esquema tituláu *Les vocales cardinales nel AFI*, o'l términu *rounded vowel/labialized vowel*,

ilustráu pola imaxe *Posición de los llabios na articulación de la vocal francesa [y]*, de Philippe Martin.

Como s'indica na propia obra, ye interesante tener en cuenta qu'un mesmu vocablu puede apaecer dacuando como entrada y como parte d'una llocución, darréu qu'en delles llingües se traducen con pallabres úniques (non llocuciones), lo que rique l'usu d'entraes distintes. Como exemplu, puede reparase qu'al buscar *vowel* (inglés) y *vocal* (asturianu), les resultancies son estremaes, yá que n'asturianu apaecen llocuciones como *cuerdes vocales* y n'inglés non, mentanto que n'otros términos, como *vowel reduction*, asocede lo contrario, nun s'atopen na busca asturiana de *vocal*.

Esti diccionariu puede resultar de gran utilidá pa estudios filolóxicos en distintes llingües. Amás de que'l so formatu dixital simplifica y entaína el trabayu, el númberu bultable de llingües nes qu'ufierta les traducciones da-y gran valor. Asina, non solo ye prestamosu pa traductores, sinón tamién pa toos aquellos que quieran remanar bibliografía en llingües que, anque dominen, nun conocen términos tan específicos.

Per otru llau, esta obra val de base pa desendolcar el trabayu académicu filolóxicu en llingües minorizaes como l'asturianu, nes que la terminoloxía específica paez nun tar entá bien normalizada. Asina, términos como *espectrograma/sonograma* o *alófonu*, que nun s'atopen nel *Diccionariu de l'Academia de la Llingua Asturiana*, yá tán presentes nun llibru de consulta. Por ello, proyeutos como'l *DICOFON* faen posible la so presencia n'obres de referencia, daqué que contribúi a una normalización y estandarización del vocabulariu específicu d'estes llingües.

Covadonga Martínez Sánchez
Universidá d'Uviéu

